

Svenska Canada-Tidningen

Canada-svenskarnas hem- och farm-journal

P. M. Dahl.

Managing Editor

Tryckeri och utgivare varje torsdag av The Canada Weekly Printing Co., Ltd., ett aktiebolag instituerat under provincen Manitobas lagar, med utgivningsort 325 Logan ave., Winnipeg, Manitoba.

Swedish Canada News

The Canadian Swedish Home and Farm Journal

P. M. Dahl.

Managing Editor

Printed and published every Thursday by the Canada Weekly Printing Co., Ltd., a joint stock company, incorporated under the Laws of Manitoba, at the office and place of business, 325 Logan ave., Winnipeg, Man.

Torsdagen den 23 april 1931.

ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRING OCH FÖRKORTAD ARBETSTID.

BLAND radikalmedlen för avvärjandet och lindrandet av den plåga, som för närvarande tär vår samhälls-kropp, nämligen arbetslösheten, rekommenderar man i skilda läger försäkringen.

Lika väl som man i regel söker genom försäkring i gör-ligaste mån skydda sig mot en fara, mot förlusten av liv och egendom, anser man sig berättigad att genom samma medel skydda sig emot arbetslösheten. Och det är också lätt att inse att denna metod i och för sig bör innebära ett radikalmedel, under förutsättning att man förmår bära de höga premier, som måste betalas för en sådan försäkring.

I alla länder, där man drabbats av arbetslösheten och depressionstidens förödande verkningar antagit former av oanad volym, har man allvarligt tagit under övervägande betydelsen och nyttan av att grunda ett försäkringssystem, som kan skydda ett lands befolkning från förlusten av det, som för de allra flesta måste betraktas som sitt enda medel att kunna skydda sig från andra faror: arbetet. Förlorar man arbetet kan man ej betala sina premier för att skydda sig mot inbrott, eldsvådor, olycksfall etc. Hur mycket mera bör man icke säkerställa sig mot förlusten av arbetet.

Väl har man också insett detta i respektive länder och med omsorg och sakkunnighet har man studerat ämnet för att finna ett sätt, varpå denna försäkringsverksamhet skall kunna göras effektiv. Riskerna äro ju stora. Utbetalningarna måste röra sig om enorma summor varje gång. Och innerst inne kommer hela försäkringen att vila på landets ekonomiska bärkraft, dess industri och näringsliv, export och handel.

På så sätt kommer frågan om arbetslöshetsförsäkring att bli ett problem av oanade mått, och då det visat sig att de länder, där man praktiskt genomfört de framlagda förslagen för försäkringens ordnande, icke gjort den succes av sitt system, man väntat, torde det ännu komma att dröja länge, innan man tillfullo eller i varje fall mera tillfredsställande sätt lyckats lösa det hela.

Kommunistiska element i samhället anse, att försäkringen bör byggas på statsunderstöd. Det är gott och väl, men var hämtar staten sina inkomster om ej från skattebetalarna och de få statsverk, som drivas för densammas räkning i skarp konkurrens med andra? Vem får alltså bidra till dessa utgiftssummor, som under nu rådande förhållande snart nog skulle få skrivas i minst 6-siffriga tal? — Arbetarna själva.

Arbetslöshetsförsäkring byggd på s. k. non-contributory basis och som det heter: "at the expense of the bosses" visar sig också ha sina avsigtsidor. Om arbetsgivarna genom lag tvingas att betala så och så mycket i försäkring för varje arbetare emot dennes arbetslöshet, torde hans första åtgärd bli att höja priserna å de varor, som tillverkas i hans fabrik. Lika väl, som han räknar avgifterna för olycksfallsförsäkring som en utökning av produktionskostnaderna och täcker denna avgift genom prisförhöjning, skulle han komma att göra med försäkring mot förlust av arbete. Sin profit gör han ändå. Och arbetaren, som visserligen tror sig skyddad av dessa åtgärder och gläder sig åt att ha lyckats förmå "the bosses" att betala dessa medel har själv att stå kostnaderna, i och med varuprisernas stegring.

Sverige, som i socialt hänseende och vad arbetslagstiftning beträffar står väsentligt över Canada, äger icke en arbetslöshetsförsäkring i den mening, vi här avse. Men dess arbetare ha genom avtal och sin starka fackföreningsställning samt tack vare ett välordnat kontributionssystem i viss mån lyckats undvika de olägenheter, som här ovan angivits medfölja de andra systemen. Ehuru detta system för vår tids radikaler anses föråldrat och långt ifrån tillfredsställande, har det dock visat sig vara ett medel för landet att längre än de flesta motstå depressionstidens verkningar på arbetsmarknaden.

Det säger sig självt att frågan om arbetslöshetsförsäkringens ordnande så starkt är knuten till själva arbetslöshetsproblemet att ett svar å densamma icke kan möjliggöras annat än genom en lösning av problemets många faktorer. Därmed skulle givetvis också försäkringen vara av mindre värde som radikalmedel, beträffande lindrandet av arbetslöshetsfrågan. Det är andra faktorer, som spela en betydande roll i samband med detta och bland dessa må som exempel nämnas arbetstidens förkortande, produktionsraseriets dämpande, o. s. v.

Men viktigast av allt är, att frågan erhåller en internationell behandling och att vad som gäller i ett land kommer att bli gällande i andra. Liksom lagen om 8-timmarsdag medförde en förbättring av de sociala förhållandena för arbetarna i samma ögonblick, som den fick internationell karaktär och erövrades i alla länder, kan denna fråga vinna sin lösning på samma sätt.

Arbetslöshetsproblemet internationella karaktär anger kanske tydligast, att lösningen måste komma genom internationella åtgärder, och i denna strävan torde varje land vara så pass jämnställt under nu rådande förhållanden i världen, att det näppeligen kan bli tal om kontroverser.

Om överproduktionen bär största parten av skulden till depressionen av idag, torde produktionens internationella minskning endast kunna åstadkommas genom en nedskärning av arbetstiden.

8-timmarsdagen, som på sin tid medförde sådana förbättringar för arbetarklassens ställning i länderna, har på grund av den tekniska utvecklingen under senare år kommit att bli en alldeles för lång arbetstid. Skall tekniken fortfara att gå framåt med samma fart som hittills, och på sin väg sopa bort allt fler tillfällen till arbete för den mänskliga kraften, torde 8-timmarsdagen snart nog komma att betraktas med samma motvilja och avsky som en gång 10- och 12-timmarsdagen.

I och för sig råder det följande skillnad mellan den fristående arbetarklassen senast uppgifter från Statistiska Centralbyrån i Ottawa betydligt reduceras. Sålunda beräknar man en nedskärning med 24 proc. för Durum, 12 procent för andra värvetesorter. I Argentina väntar man möjligen ännu större reduktioner med anledning av de låga priserna. Vad den canadensiska arealen beträffar, kan man ännu ej till fullo ange huru omfattande den kommer att bli.

Det torde icke vara svårt att inse, hur starkt denna fråga sammanhänger med frågan om arbetslöshetsförsäkringens ordnande, och om den nuvarande arbetstiden skall behållas torde enda lösningen av den nu så aktuella försäkringsfrågan vara att finna i ett system, som gör de anställda arbetarna, arbetsgivare och arbetslösa lika intresserade och detta också i internationellt hänseende. Och därmed har man också erhållit statens intresse, då individerna tillsammans bilda statskroppen.

Okända Frödingsdikter utgivna.

Årets bokmarknad kommer att bjuda på en litterär nyhet av högsta rang. Nämligen ingenting mindre än ett stort antal förut icke publicerade Frödingsdikter. I greve Birger Mörnars av samfundet Örebro stads- och länsbiblioteks vänner förvärvade stora samlingar ingick även ett betydande antal Frödingsmanuskript, och de bland dessa befintliga rena nyheterna, komma nu att publiceras, sedan Frödis efterlevande efter omfattande förhandlingar medgivit samfundet att i sin årsskrift publicera dikterna i fråga. Bland de fullt färdiga dikter, som nu först bli kända, finns åtminstone ett mästerverk: översättningen av lord Byrons "Stanzas to Augusta". Många av manuskripten ha av Frödis själv sönderrivits i småbitar, och det hade varit ett verkligt pussel-spel att foga dem samman.

Reducering i vetarealen förespås.

Den jordareal, som i år kommer att anslås för vetodling i världen, torde enligt senaste uppgifter från Statistiska Centralbyrån i Ottawa betydligt reduceras. Sålunda beräknar man en nedskärning med 24 proc. för Durum, 12 procent för andra värvetesorter. I Argentina väntar man möjligen ännu större reduktioner med anledning av de låga priserna. Vad den canadensiska arealen beträffar, kan man ännu ej till fullo ange huru omfattande den kommer att bli.

Allmänna kyrkomötet öppnat.

Stockholm den 13 april. — Sextonde allmänna kyrkomötet öppnades på måndagen i Stockholm i närvaro av kronoparet och 860 ombud från hela landet. Årkebiskop Söderblom höll öppningstalet.

Politiskt "pytt i panna."

I Saskatchewan synes det som striden för och emot den nya spannmålslagen långt ifrån är avslutad. Som bekant har man med stöd av den engång i tiden mycket omtalade British Columbia-lagen om mycket dramatiskt och ytterst regeringskontrollerad frukt-försäljning, sökt fastställa att även om man skulle kunna erkänna övervägande majoritet bland Saskatchewanens farmare i fövör av den nya spannmåls-lagen, densamma dock icke kan antagas och att provins-legislaturen icke hade befogenhet att bestämma om en sådan folkomröstnings utlysande. Ministern för offentliga arbeten, Hon. J. F. Bryant, K. C. har emellertid nu framhållit att om Saskatchewan Court of Appeal icke anser sig kunna godkänna lagstiftarens beslut, regeringen då omedelbart kommer att överklaga utslaget hos The Privy Council, förvissad om att denna, den högsta av landets samtliga institutioner, icke kan förvägra provinslegislaturen rätten att både bestämma om omröstningen och, om densamma utfaller gynnsamt för lagförslaget, även stadfästa densamma.

Arbetspartiet i Manitoba

har i dagarna firat en dem välunnad triumf. Efter åren-långa framställningar och otvivelaktiga utredningar beslutade nämligen provinsens lagstiftande församling efter ett mycket dramatiskt och ytterst välformerat anförande av J. S. Farmer, M. L. A. att godkänna arbetarpartiets länge gjorda framställan att pojkar under 18 år också skulle inrangeras under The Minimum Wage Act. Såväl regeringspartiet som de liberala endorserade enhälligt lagen och endast från en av de konservativa talesmän, J. T. Haig, K. C. mötte man kraftigt motstånd.

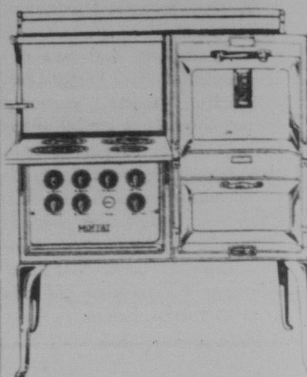
Mr. Farmer har under en följd av år, grundat på de erfarenheter han vunnit inom arbetarevärlden, arbetat hårt på att någons annan för att skydda underåriga pojkar, som varit anställda vid olika industrier att behöva arbeta för en betalning som varit så låg att de på ärligt och hederligt sätt icke kunna leva därav. Efter lagens antagande blev mr. Farmer också föremål för hjärtliga hyllningar, med skulld på kortare tid än vilka kanske dock icke hava så stora betydelse, om man be- emellertid tvärtom blivit allt tänker att senast i fjol, där omfattande. Men mera samma lag debatterades i härom senare.

SPAR

ungefär

\$30

på en elektrisk spis

Genom att inköpa en spis under vår speciella kampanj sparar ni mellan 18 och 20 dollars i installeringskostnader, och "The Slave Falls Souvenir Certificate" ger er ri elektrisk kraft till ett värde av \$10.

NI GÖR ALLTSA EN TOTAL INBESPARING AV NÄRA NOG 30 DOLLARS.

Vi installera en elektrisk spis för endast \$15 kontant.

Balansen på lätta avbetalningsvillkor.

Ring 848 133

City of Winnipeg Hydro Electric System

55-59 PRINCESS ST.

parlamentet, den, sedan den behandlats av lagutskottet, rönt nederlag lagberedningskommitténs förhandlingar.

Mayor Webb, den oförbrännerlige kommunisthataren, men som också av massor av kommunister betraktas som deras bästa reklamchef, har värdjat till Winnipegs anti-kommunistiska befolkning om stöd för bildandet av borgareförening mot kommunismen. Orsaken härtill står kanske närmast i förbindelse med förra onsdagens ganska våldsamma sammanstötning mellan kommunister, arbetslösa och polisen. Flera personer blevo ganska svårt skadade, en spårvagn lyftes av rälsen, flera stora fönsterrutor i de större varuhusen utmed Portage avenue slogos in och ett tiotal personer arresterades. Ehuru det borde stå klart för de arbetslösa att deras ställning på intet vis kan förbättras om de slå vakt om det fåtal kommunistiska agitatorer som organisera dessa parader och protestmöten, kan man dock mycket väl förstå att de tack vare den alltjämt stegrade arbetslösheten i Canada, bliva både bittra och förtvivlade och icke sky medel, som kanske annars skulle vara dem förkastliga, för att vinna uppmärksamhet från federal- och provinsregeringars sida.

I stället för att arbetslösheten skulle nedbringas och värträtobroder Bennett till och nål för hjärtliga hyllningar, med skulld på kortare tid än vilka kanske dock icke hava så stora betydelse, om man be- emellertid tvärtom blivit allt tänker att senast i fjol, där omfattande. Men mera samma lag debatterades i härom senare.